

Šiame numeryje
skaitykite:

2 psl.

Džiaugiasi sugrįžę į
gimtąjį kraštą

Julius ir Natalija Pagojai
ūkį kūrė tik savomis
lėšomis

3 psl.

Darbštuolių ūkis —
Vaiguvos vizitinė kortelė

Papildomos išmokos už
pirmuosius hektarus

4 psl.

Jiems rugsėjis —
neeilinių gimtadienių
mėnuo

5 psl.

Ekologiškas jogurtas
„Dobilas“ su citrinomis ir
imbieru — tikras skonių,
vitaminų, kokybės ir
energijos pliūpsnis

6 psl.

Patarimai norintiems
turėti gausesnę bei
produktyvesnę karvių
bandą

Antibiotikai piene

7 psl.

Karvute žaloji...

8 psl.

Rugsėjo 1-ąją vaikus
pamalonino „Čia“
prekybininkai

Leidžia
Lietuvos
pieno ūkių
asociacija
kartą per mėnesį,
nuo 1995 09 23.

Pienininkystė

Kas nori atrasti naujus kelius, tas turi ne vaikščioti, o dirbti. V. Veresajevs

2014 09 24, Nr. 9 (203)

Džiaugiasi sugrįžę į gimtąjį kraštą

Genė ir Edmundas Turskiai savo sodyboje su anūkėliu Emilium.

Namas, kur šiuo metu įsikūrę Anykščių rajono Surdegio kaime ūkininkai Genė ir Edmundas Turskiai, mena 1938-uosius metus. Jame net 17 kartų keitėsi gyventojai.

Algirdas Dačkevičius

„Taj tėvėlių namas“, — sako Genė. Čia buvo ir aštuonmetė mo-

kykla, ir daugiabutis. Nuosavybė prarasta, kai tėvai atsidūrė tremtyje, Krasnojarsko krašte. Grįžo iš ten apie 1958-uosius ir kitą namą

susirentė.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Genė ir Edmundas, tuomet gyvenę ir dirbę Šiauliuose, nutarė grįžti į gimtinę. Tuo labiau, kad atsirado galimybė kurtis senajame tėvų name.

Taip 1992-aisiais, pardavę mies-

te sodą, nusipirko karvę ir su mažais vaikais atsikraustė į Surdegį. Pagal Valstiečių ūkio įstatymą įsigijo 10 hektarų žemės ir, neskaičiuodami valandų, kibo į darbą.

(Nukelta į 2 psl.)

SVEIKINAME

geriausius rugpjūčio mėnesio
ūkininkus pagal skirtingas superkamo
pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Regina Šleinienė — Liolių k., Rietavo sen., Plungės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Vaidas Kvedaris — Užpelkių k., Usėnų sen., Šilutės r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Rimas Razminas — Dvarviečių k., Skaudvilės sen., Tauragės r.

Ketvirtoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Vytautas Vaišvila — Kalniškių k., Šaukėnų sen., Kelmės r.

Penktoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Adomas Gervinskas — Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Geriausio ekologiško pieno gamintoja

Pranciškus Razutis — Balsėnų k., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r.

Vėliavą į varžytuvių kelią palydėjo pirmūnė

Rugsėjo pradžioje respublikinio konkurso „Geriausio melžėjai 2014“ varžytuvių vėliava suplevėsavę Plungės rajono Prūsalių kaime pas ūkininkus Rūtą ir Vacį Galdikus.

Algirdas Dačkevičius

Po penkerių metų

Žemaičiai po penkerių metų pertraukos vėl nutarė rengti melžėjų varžytuves. Į Prūsalių kaimą

pas ūkininkus Galdikus, garsėjančius puikiais pieno kokybės ir bandos produktyvumo rodikliais, penktą valandą ryto sugužėjo melžėjos, jas palaikantys ūkininkai ir, žinoma, autoritetinga vertinimo komisija, vadovaujama Josifo Tacco melžimo mokymo centro direktoriaus Sauliaus Tušo.

(Nukelta į 4 psl.)

Varžytuvėse gausiausiai dalyvavo melžėjos, iš kurių ūkių pienas tiekiamas „Žemaitijos pieno“ bendrovei — (iš kairės): A.Zulonienė, S.Sablinskienė, R.Erminaitė, Z.Petrutienė ir A.Milieškienė.

Džiaugiasi sugrįžę į gimtąjį kraštą

(Atkelta iš 1 psl.)

Pradžią, kaip ir visiems naujai pradėjusiems ūkininkauti Lietuvoje, buvo nelengva. Gerai, kad pagelbėjo europinė parama: už ją įsigytas šaldytuvas, melžimo įranga, nusipirkta žemės ūkio technikos ir kt.

Dideli pokyčiai įvyko ūkininkaujant darbštuoliams. Gyvenamasis namas po rekonstrukcijos neatpažįstamai pasikeitė: ne tik apšiltintas, bet ir stogas naujas uždengtas. Pastatyta pirtelė, jauki pavėsinė, o vietoj klėties įrengtas pieno blokas. Rekonstruotas tvartas į gerokai didesnį ir erdvesnį. Juk reikia padidėjusią bandą kur laikyti, nes šiuo metu ūkininkai melžia 20 piendavių, dar turi apie tiek pat prieauglio.

Turskiai užaugino dvejetą atžalų. Dukra Vaiva su vyru gyvena ir dirba Kėdainiuose. Abu — informatikai. Sutuoktinis dirba vadybininku. Sūnus Šarūnas darbuojasi Švedijoje — turi savo statybos firmą.

Tėvai džiaugiasi darbščiais vaikais, kurie ir šiandien jiems dėkingi už gyvenimiškąsias pamokas bei būna dažni svečiai Surdegyje. Šarūnas tėvams, kaip statybininkas, padeda — uždengė namo stogą.

Didžiausias Genės rūpestis — augmenija gražinti sodybos aplinką ir ją puoselėti. Įvairūs dekoratyvūs krūmai ir kiti augalai savo įvairove džiugina akį. Čia užsukus visuomet pamatai ką nors naujo — gražių pokyčių Turskių sodyboje neįmanoma nepastebėti.

Turskiai prisipažįsta, kad be darbo neįsivaizduotų savo gyvenimo. „Ypač punktualus vyras — karves melžia visuomet laiku“, — džiaugiasi sutuoktinė.

Edmundas pastebi, kad toks

punktualumas reikalingas siekiant didesnio pieno produktyvumo. Turskių bandos pieno kokybė — taip pat nepriekaištinga. Ji — viena iš geriausių Anykščių rajone.

Ūkininkas pats prisiruošia geros kokybės pašarų. Be abejonės, jis džiaugiasi, kai per patį šienapjūtės įkarštį pagelbsti nuoširdus ir darbštus kaimynas Vidas Kariauskas.

Bandą ūkininkai nuolatos atnaušina, nes prisiaugina puikių telyčių.

„Tvarkomės taip, kad nep-

Malonu vaikštinėti trinkelėmis grįstais takais, o anūkui tikras džiaugsmas jais dviratuku važinėti.

Skoningai tvarkoma sodybos aplinka.

roduktyvių karvių neliktų“, — sako Genė. Darbštuoliai ūkininkai myli gyvulius — visos karvutės turi vardus: Gražuolė, Liepa, Vėtra, Aura, net Marusia, — tai tik keletas iš jų. Anūkėlis Emilis visus karvučių vardus irgi žino. Galbūt ateityje jis pamils žemdirbiškus darbus ir seks senelių pėdomis. O dabar smagiai dviratuką mina po rūpestingai tvarkomą kiemą, išklotą trinkelėmis.

Ūkininkams nėra kada atostogauti. Kartą už gerą dalyvavimą konkurse „Metų ūkis“ Edmundas buvo paskatintas kelione į Vokietiją, kur pamatė, kaip šiame krašte tvarkosi ir gyvena žmonės.

Be kasdienio ūkininkavimo, Ed-

mundui labai patinka medžio darbai. Ir gaterį nusipirko, kad galėtų prireikus medienos pasiruošti. Žmonos polinkis prie medžio irgi panašus. Juk, prieš pargrįždama į tėviškę, ji darbavosi medžio apdirbimo technologe.

Genė nesibodi ir visuomeninės veiklos. Ji — Surdegio bendruomenės tarybos narė. Moteris džiaugiasi, kad bendruomenei buvo pavykę gauti pagal Baltijos-Amerikos partnerystės programą lėšų, už kurias įsigytas kompiuteris, fotoaparatas, sutvarkytas bendruomenės pastatas ir kt.

Gaila, kad aktyviausi bendruomenės nariai — gerokai pagyvenę žmonės, o jaunimas į bendrą veiklą nelabai nori įsiliesti.

Julius ir Natalija Pagojai ūkį kūrė tik savomis lėšomis

Konkurso „Metų ūkis 2014“ komisijos nariai — Telšių rajono ūkininkų sąjungos pirmininkas Vytautas Rakickas, Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Kęstutis Gusarovas, Telšių rajono savivaldybės administracijos Kaimo plėtros skyriaus vedėjas Albinas Slavinskis ir vyr. specialistė Gražina Žilienė — užsuko pas Nataliją ir Julijų Pagojus, ūkininkaujančius Mitkaičiuose. Juos, paskatinusi dalyvauti konkurse, aplankė ir Nevarėnų seniūnė Vilma Šakienė.

Jurgis Dapšys

Natalija buhalterio, o Julius, Gruzdžiuose įgijęs veterinarijos felerio specialybę, kolūkyje dirbo iki pat jo iširimo. Mitkaičių kaime įsikūrę Pagojai, ūkininko ūkį įregistravę 2002 metais, žemdirbiš-

per 105 tonas pieno. Veislinių gyvulių nepirko, nes karvių, kurių produktyvumas siekia per 5 tonas, 4 proc. pieno riebumo ir 3,3 proc. jo baltymingumo, bandą susikomplektavo patys. Pradėjo nuo dviejų nuosavų karvių, vėliau padidino bandą už pajus iš kolūkio gautais bei savais užaugintais gyvuliais.

me priestatus“, — aprodydama kuklias valdas, pasakojo ūkininkė.

Šeima gyvena puikiame name. Pažvelgęs į jį, neatspėtum, kad tai 1988 metais statytas standartinis sovietinių laikų namas, kurį kolūkis anuomet skyrė jauniems specialistams. Natalija ir Julius užaugino du sūnus. Jauniausias Andrius — Mykolo Romerio uni-

Julius ir Natalija Pagojai.

versiteto studentas, vyriausiasis Vitalijus — Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinierius magistrantas.

Vyras sakė, kad pavyzdgingai sutvarkyta aplinka — žmonos ir vyriausiojo sūnaus nuopelnas. Jis labiau linkęs prie sunkesnių darbų, verčiau malkas skaldo nei meistruoja. Meniškos sielos Natalija komponavo gėlynus, o sūnus Vitalijus įrengė fontaną, kuris atgaivina šeimnininkus ir jų svečius karštą dieną.

„Netiesa, kad Julius tik malkas

skaldo ir kitus sunkius darbus dirba. Jis sugeba ir gardžius sūrius pagaminti“, — Natalija siūlė svečiams paragauti varškės sūrio.

Dėkodama šeimnininkams už sveitingumą, Nevarėnų seniūnė V.Šakienė linkėjo jiems visokeriopos sėkmės. „Norėčiau, kad Natalija ir Julius savo pavyzdžiu užkrėstų ir kitus ūkininkus“, — sakė seniūnė. Ji pasidžiaugė seniūnijos žemdirbiais, kurie kantriai triūsia, nepaisydami krizių ir laikinų nesklaidumų, siekia gerų rezultatų.

Natalija ir Julius Pagojai, Vilma Šakienė, Vytautas Rakickas, Kęstutis Gusarovas, Gražina Žilienė ir Vytautas Slavinskis.

ka veikla užsiima per du dešimtmečius ir kitokio gyvenimo nebeįsivaizduoja. Rusijai uždraudus lietuviškų pieno produktų eksportą, pieno gamintojai vėl patirs nuostolių. Anot Natalijos, paskutiniaisiais metais juos tenkino superkamo pieno kainos, bet dabar reikės tenkintis mažesnėmis ir skaičiuoti nuostolius. „Karvių dar neparuosime. Gal kaip nors išgyvenime“, — patikino ūkininkė.

Pienininkystės kryptį pasirinkę Pagojai melžia 21 karvę ir bandai pakeisti laiko 5 telyčias. Per metus „Žemaitijos pienui“ parduoda

Šeima valdo 66 hektarus žemės, iš kurios — 22 hektarai nuosavi. Didžiausios valdos — pievos ir ganyklos. Gyvuliams šerti augina kviečių ir avižių, o savo reikmėms — daržovių.

„Technika varginga, sena. Tad negalime konkuruoti su stambiais ūkininkais“, — kalbėjo Natalija. Ji sakė, kad nenorėjusi net konkurse dalyvauti, nes jie ne parodai, o sau dirba. „Nedalyvaujame projektuose, nesame gavę paramų ar iš banko ėmę paskolų. Viską susikūrėme iš nuosavų lėšų. Pamažu remontavome pastatus, įsirengė-

Sodybą puošia dekoratyvūs šulinys ir fontanas.

Darbštuolių ūkis — Vaiguvos vizitinė kortelė

Kelmės rajone rengto konkurso „Metų ūkis“ nugalėtojais tapo Vaiguvos miestelio pakraštyje ūkininkaujantys Eugenija ir Povilas Minčinauskai. Mišraus ūkio, kuriame dominuoja pienininkystė, šeimnininkai sukūrė nedidelį, kompaktišką, šeimai išgyventi leidžiantį ūkį. Darbštuoliai jau penkerius metus pieną tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei ir yra patenkinti dalykišku bendradarbiavimu. Minčinauskai pripažinti ir gražiausios rajono sodybos šeimnininkais.

Netekę darbo įkūrė parduotuvę

Eugenijos Minčinauskienės profesija — zootechnikė. Kolūkyje dirbo fermos vedėja. Povilas buvo traktorininkas.

Šeima visuomet laikė gyvulių. Tik kolūkių laikais jų skaičius buvo ribojamas. Nebūtų gavę tiek pievų ir ganyklos, kad išlaikytų kelias karves. Tačiau turėdavo kitokių gyvulių, kuriems nereikėdavo didelių žemės plotų.

lingos investicijos.“

Pradžia nebuvo lengva

Eugenija ir Povilas ūkį kurti pradėjo nuo trijų hektarų. „Žemės nepaveldėjom, — pasakoja Povilas. — Mano tėvai atgavo keletą hektarų. Bet turėjome dalytis aštuoni vaikai. Nė nebeieškojau savo dalies. Tuomet žemė buvo nebrangi. Mokėjom po penkis, septynis šimtus litų už hektarą, vėliau — po tūkstantį.“

kitokios technikos įsigyti. Be paramos nebūtų išsivertę.

Iš paramos ūkininkai pirkto traktorių, sėjamąją, ktokios technikos. Paskolas jau baigia išsimokėti. Džiaugiasi, kad ateis ramesni laikai.

Talkina sūnus

Tėvai džiaugiasi, jog prie žemės ūkio darbų jiems pagelbėja namuose likęs sūnus Tomas. Aplinkos dizaino specialybę baigęs vaikas negavo darbo. Todėl įsidarbino tėvų ūkyje.

„Dabar man nereikia nei arti, nei sėti, nei kulti“, — šypsosi P. Minčinauskas, žiūrėdamas į su entuziazmu ūkyje dirbantį sūnų.

Du sūnus išauginę Minčinauskai tikisi, jog neturės problemos, kad nebūtų kam palikti ūkio.

Pati direktorė, pati melžėja, pati dizainerė

Iširus kolūkiams, netekę darbo Eugenija ir Povilas Minčinauskai nepasimetė. Turėdami tik tris hektarus žemės sukūrė ūkį, kuris suteikė darbo jiems patiems, sūnui ir svertimams žmonėms.

sodina kitur.

Išpūdingai atrodo laiptais apkarpytų tujų labirintai, fontanas, gėlynai, puikiai derantys su atnaujintais pastatais, poilsio salėlės. Net fermos kiemas išpuoštas gėlėmis. O buvusiame senajame ūkiniame pastate įrengta pobūvių salė.

Už ūkinio pastato tvarkingai išri-

kiuota technika. Ūkį vertinusi komisija stebėjosi, jog miestelyje įmanoma sukurti tokį modernų, optimalų, europietišką ūkį.

Pasijunti tarsi laukiamas svečias

Vaiguviškius aplankanti ir su jais dalykiškai bendradarbiaujanti „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Aldona Kriksčiūnienė sako, kad čia visuomet malonu užsukti, nes esi laukiamas tarsi mielas svečias.

Ypač krenta į akis sutuoktinių darbštumas. Abu tarsi nenuilstančios bitelės nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro sukasi sodyboje: Eugenija puoselėja aplinką, o Povilas — daugiausiai prie technikos. „Šiuose namuose dvelkia susiklausymas ir darna, vidinė santarvė, kurios neįmanoma nepajusti čia apsilankius“, — sako A. Kriksčiūnienė.

Parengta pagal Reginos Musneckienės straipsnį „Europietiškas ūkis Vaiguvos miestelyje“ („Šiaulių kraštas“ 2014 m. rugsėjo 3 d. Autorės nuotraukos.

Naujoje modernioje fermoje ūkininkai Minčinauskai laiko 56 galvijus, tarp jų 40 melžiamų karvių.

Praėjusiais metais nemažą dalį pajamų iš ūkio Minčinauskai investavo į sodybos sutvarkymą. Jau ir anksčiau jų sodyba Vaiguvos miestelyje patraukdavo akį. Tačiau pernai sudėti visi akcentai.

Pagrindinė sodybos dizainerė — pati ūkininkė Eugenija Minčinauskienė, vietinių žmonių ir seniūno Genutė vadinama.

Eugenija sako savo sodyboje tiesiog eksperimentuojanti. Želdinius sodina ir gėlynus tvarko iš nuojautos. Pasodina vienoje vietoje. Mato, kad netinka, per-

Ūkininkų technikos kiemas. Turima technika leidžia optimaliai ūkininkauti.

Per dvidešimt ūkininkavimo metų Eugenija ir Povilas Minčinauskai sutvarkė visą ūkiui reikalingą bazę, restauravo namą, senus ūkinius pastatus, sutvarkė sodybos aplinką.

Kai tik susituokė, apsigyveno sodyboje miestelio pakraštyje. Iširus kolūkiams, daugelis specialistų pasimetė. Darbo nėra. Ką daryti? Eugenija Minčinauskienė prisipažįsta taip pat pasimetusi. Vaikai maži. Darbo Vaiguvoje nėra. Reikia kažko griebtis. Įsikibo pirmosios minties įkurti parduotuvę. Įkūrė ją miestelio centre. Sėkmingas prekybos verslas vėliau padarėsi kurti ir ūkį.

Nedidelė parduotuvėlė Vaiguvos centre gyvuoja iki šiol. Didelio pelno ji neneša. Tačiau Eugenija džiaugiasi sukūrusi porą darbo vietų miestelio moterims.

„Buvau paprastas žmogelis, — mena Povilas Minčinauskas. — O kai iširo kolūkiai, aukštuosius mokslus baigę specialistai ėjo pas mus darbo prašyti. Gal ir aš būčiau daręs tą patį. Bet žmona nenuleido rankų. Tada ir pasirodė, kas gabesnis. Ir dabar ji viską skaičiuoja. Sudėlioja visas pajamas ir išlaidas. Pasitardami sprendžiame, kur labiausiai reika-

Šiuo metu Minčinauskai valdo 150 hektarų žemės. Dalis jos praverčia ganykloms ir pievoms, dalyje augina javus ir kitas kultūras. Minčinauskai plėtė ir karvių bandą. Parduodami pieną, remonto apšiurusius ūkinius pastatus, atnaujino sodybą. Nusipirko plytų, pasistatė naują didelę fermą. Pasinaudodami Europos Sąjungos parama atnaujino techniką. Tačiau parama, kaip patys sako, naudojosi atsargiai.

Pasak P. Minčinausko, bijoję skolintis iš banko dideles sumas. Lietuvos ūkininkas negali planuoti nė keleriems metams į priekį. Juk esi priklausomas nuo gamtos, kuri ūkininkų nelepina. Ir kainos kaip pati gamta — kaprizingos. Vienais metais derlių parduodi už gerą kainą, kitais, žiūrėk, jos ir nukrinta. Kainos krinta, o skolos banke dėl to nesumažėja.

Tačiau mišriame ūkyje daugiau visko reikia. Turėjo ir fermą modernizuoti, ir žemės dirbimo bei

Papildomos išmokos už pirmuosius hektarus

Nacionalinė mokėjimo agentūra (NMA) informuoja, kad pareiškėjams, kurie 2014 m. pateikė paraiškas tiesioginėms išmokoms gauti, numatoma mokėti išmoką už pirmuosius hektarus, t.y. papildomą išmoką iš Europos Sąjungos lėšų už nustatytą pareiškėjo deklaruoatą žemės ūkio naudmenų pirmųjų (iki 30 ha) hektarų skaičių.

Paramos gavėjai, kurie, lyginant su 2013 m., padidino deklaruoatą plotą ir gavo NMA prašymą patikslinti duomenis, iki š.m. lapkričio 1 d. turi pateikti viso ploto žemės dirbimo (žemės ūkio veiklos) įrodymą ir žemės valdymo teises (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus. Į gautus prašymus pa-

tikslinti duomenis paramos gavėjai raginami atsakyti kaip galima greičiau.

Atkreipiame dėmesį, kad jei paminėti dokumentai nepateikiami, jei pateikiami ne viso žemės ploto dirbimą įrodantys ir ne visos žemės nuosavybės teisę patvirtinantys dokumentai, taip pat jei remiantis pateiktais dokumentais

nustatoma, kad valda buvo padidinta, siekiant gauti didesnę paramos sumą, išmoka už pirmuosius 30 hektarų nemokama ir deklaruoatą plotą padidinusiam, ir deklaruoatą plotą sumažinusiam pareiškėjui. (<https://www.nma.lt/index.php/naujienuos/papildomos-ismokos-uz-pirmuosius-hektarus-/5225>). (NMA inf.)

Rugsėjį savo jubiliejinus gimtadienius arba sukaktis šventė du ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

40 metų sukaktį šventė **Robertas Monstavičius** iš Rietavo savivaldybės, Tverų seniūnijos, Žilaičių kaimo.

50-ąjį rugsėjį pasitiko **Jonas Stanevičius**, gyvenantis Šilutės rajone, Stoniškių seniūnijoje, Stumbagirių kaime.

Jų pasveikinti atvyko „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkės Karolina Gečaitė ir Jurgita Zaboraitė.

Gerbiamas Robertai Monstavičiau,

Nuoširdžiai sveikiname Jus 40-ojo gimtadienio proga, linkėdami, kad visi vertingi sumanymai taptų svariais darbais, kurie džiugintų ne tik Jus, bet ir Jūsų bendraminčius.

Kasdienio veržlumo ir atkaklumo, įveikiant visa tai, ko trokštate ir ką svajojate gyvenime pasiekti.

Pusę amžiaus prabėgo kaip viena diena

Jonas Stanevičius iki aštuonerių metų gyveno tėvų gimtinėje Uostiškių kaime, Usėnų seniūnijoje, Šilutės rajone. Vėliau persikraustė į sodybą Stumbragirių kaime, Pagėgių seniūnijoje. Jaunystėje su artimaisiais sukūrė ūkį, kuriame iki šiol gyvena ir puikiai ūkininkauja.

Baigęs mokyklą, jaunuolis įstojo mokytis į Šilutės technikumą zootechniku. Šiuo metu J. Stanevičius laiko 30 melžiamų karvių. Darbuojasi kartu su seserimi Silva. Ji — pagrindinė pagalbininkė. Labai praverčia prie darbų ir 79 metų tėvelio, taip pat Jono, nenulstančios rankos.

Ūkininkas už pagalbą kasdieniuose darbuose dėkingas ne tik sūnėnui Remigijui Stanevičiui, bet artimesniems ir tolimesniems kaimynams: Virginijui Rimkui, Linui Bičkui, Algirdui Brečkui, Stasiui

Sudeikiui ir daugeliui kitų. „Puikiai sutariu su visais, todėl ir kaimynai, ir giminaičiai niekuomet neatsisako padėti“, — sako Jonas.

Jonas visą laiką pieną parduoda tik „Žemaitijos pienui“, įgyvendino ES remiamas Pieno ir Nitratų programų direktivas, modernizavo ūkį.

Laisvalaikį Jonas skiria poilsiui. Jaunystėje daug keliavo, Anglijoje dirbo žemės ūkyje, bet nepatiko, nes, kaip dabar juokauja, tuomet buvo „laisvo oro direktorius“. Pasak jo, 50 metų prabėgo kaip viena diena.

Jonas Stanevičius.

Vėliavą į varžytuvių kelią palydėjo pirmūnė

(Atkelta iš 1 psl.)

Varžytis panorą 9 melžėjos. Dauguma jų dirba pas ūkininkus, o 3 moterys atstovavo savo ūkiams. Džiugu, kad dauguma varžytuvių dalyvių — net 5 — atvyko iš ūkių, pieną tiekiančių „Žemaitijos pienui“ bendrovei. Tai Zenaida Petrulienė, Sigita Šablinskienė, Alma Milieškienė, Rusnė Erminaitė ir Augustina Zulonienė.

Varžytuvių komisijos pirmininkas Saulius Tušas aptaria rezultatus.

Varžytuvių dalyvės ir organizatorius ankstyvą rytą atvykęs pasveikino Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis.

Melžėjoms teko įveikti net šešetą rungčių. Pirmiausiai įvertintas individualus sanitarinis pasiruošimas. Aukščiausi balai tarp kitų konkurenčių už gražią ir tvarkingą aprangą atiteko „Žemaitijos pienui“ lojalioms melžėjoms.

Vėliau leista melžti karves. Pasak S. Tušo, varžytuvių dalyvės tikamai nepaskirstė dėmesio melžamos pakaitiniu būdu dvi karves (tokia konkurso sąlyga). „Kai prilipdavote prie vienos piendavės, tai tarsi pamiršdavote kitą“, — šypsodamasis šios rungties pagrindinę klaidą reziumavo komisijos pirmininkas.

Pieno kiekio ir švarumo melžiant aikštelėje vertinimu rūpinosi komisijos narė iš LSMU Veterinarijos akademijos Gyvulininkystės katedros docentė Aldona Šimkienė. Ji aukščiausiais balais įvertino Zenaidą Petrulienę ir Rusnę Erminaitę. Beje, Zenaida melžtuvo sanitarinio apdorojimo rungtyje aparatą išplovė švariausiai iš visų konkurso dalyvių. „Esate ne suvalkiečiai, o vandens plaunant melžimo aparatus labai pagailėjote“, — juokavo A. Šimkienė. Tačiau reziumuodama konkurso rezultatus ji pamalonino žemaičius, teigdamą, jog pienas buvo pamelžtas švariausiai iš visų šiuo metu konkursuose dalyvavusių rajonų.

Geriausia tobulėti — varžytuvėse

Josifo Taco melžimo mokymo centro vadovas ir konkurso „Geriausi melžėjai“ vertinimo komisijos pirmininkas dr. Saulius Tušas pastebėjo, kad melžėjų varžytuvės rengiamos jau 14 metų. Šiemet konkursai įvyko Vilkaviškio, Joniškio, Ukmergės, Utenos, Ku-

piškio, Anykščių, Kauno rajonuose, Pagėgių savivaldybėje, spalio 2-ąją vyks Jurbarko. Nugalėtojų trejetukai ruošiasi finalinei šventei, kuri bus surengta spalio 17 dieną Sidabrave (Radviliškio r.).

Pasak S. Tušo, šiemet varžytuvių rengia daugiau rajonų — 11, o būdavo po 9 ar 10.

Vertindamas melžėjas, konkurso vadovas mano, kad jų rezultatus labai lemia profesionalumas. Kai kurios melžėjos varžytuvėse dalyvauja ne vienerius metus ir joms yra lengviau įveikti naujokes. Tačiau jaunimas irgi ne iš kelmo spiras — stengiasi ugdyti taisyklingo melžimo įgūdžius.

S. Tušas pastebėjo, kad daugeliui varžytuvių dalyvių koją pakišo teo-

Varžytuvių dalyvius priėmė svetingi šeimininkai Rūta ir Vacys Galdikai.

Augustiną Zulonienę (centre) sveikina (iš dešinės) Rigilda Banienė ir Jurgita Zaboraitė.

riniai klausimai, į kuriuos geriausiai atsakė tik viena melžėja.

Patirtis ir jaunystė — greta

Po rezultatų susumavimo konkurso nugalėtojos ir dalyvės gausiai apdovanotos organizatorių ir rėmėjų dovanomis. Padėkos raštus ir atminimo dovanas konkurso nugalėtojomis, melžiančiomis pieną „Žemaitijos pienui“ bendrovei, įteikė Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė Rigilda Banienė ir Žaliavos pirkimo vadybininkė Jurgita Zaboraitė. Melžėjų varžytuvių vėliava perduota į M. Kakčio ūkį, kuriam šlovę atnešė konkursą laimėjusi Judita Ruginienė.

Vėliavą į tolimesnių varžybų kelią perdavė Jovita Mikalauskienė,

2004-ųjų respublikinių melžėjų varžytuvių antrosios vietos laimėtoja. Mikalauskų ūkis, įsikūręs Žemaičių Kalvarijoje, visą laiką pieną tiekia tik „Žemaitijos pienui“, o Jovita yra aktyvi Lietuvos pieno ūkių asociacijos valdybos narė.

Šalia patyrusios ūkininkės ir puikios melžėjos negalime nepaminėti ir jauniausios varžytuvių dalyvės Rusnės Erminaitės. Jos tėvų ūkis pieną parduoda irgi „Žemaitijos pienui“. Jauna mergina mokosi Rietavo žemės ūkio technikume ir ūkininkauja. Karvutes ji pradėjo melžti nuo pirmos klasės. Rusnė pasiryžusi dirbti su tėveliais, ateityje gal ir visą ūkį perims. Juk yra tikra darbštuolė, nevengia net prie traktoriaus vairo sėsti.

Pagėgių krašte vėl pirmavo Lina Snegiriovienė

Lumpėnuose, Remigijaus Kelnerio žemės ūkio kooperatyve „Lumpėnų Rambynas“, įvyko respublikinių melžėjų varžytuvių pirmasis etapas, kuriame varžėsi Pagėgių krašto geriausi karvių melžėjai.

Pasak renginyje dalyvavusių įvairių veterinarinių papildų, pašarų, melžimo technikos gamintojų ir platintojų, įsteigusiu dovanas melžėjoms, Pagėgių savivaldybėje šios varžytuvės visada praeina puikiai ir sklandžiai.

Komisijos darbu vadovavęs Sau-

lius Tušas, išsakydamas kritikos žodžius varžybų dalyviams, pagyrė pagėgiškius, visus be išimties geriausiai Lietuvoje plaunančius melžimo aparatus.

Visi tryliką varžytuvėse dalyvavusių dalyvių sakėsi patyrę didelį jaudulį ir norą dar labiau tobulėti. Dalyviai atvyko iš Jono Dambrasko, Gintauto Šepučio, Stasio Sudeikio ūkių, iš „Bajėnų“, „Pikūpėnų“, „Lumpėnų Rambyno“, „Šilgalių“ žemės ūkio bendrovių.

Nugalėtoja pripažinta Lina Snegiriovienė iš Žemės ūkio bendrovės „Bajėnai“. Ji jau ne pirmus metus tampa geriausia ir toliau varžy-

sis kitame respublikinio konkurso etape. O „Bajėnų“ bendrovė melžėjų lyderės melžiamą pieną tiekia „Žemaitijos pienui“. Varžytuvėse dalyvavo ir jos kolegė Lina Vaičiškienė, kuri tenkinosi 5-ąja vieta. Prie jų prisijungė Odeta Kuizinienė, melžianti piendaves Gintauto Šepučio ūkyje, kuris pieną tiekia irgi „Žemaitijos pienui“.

Šaunias melžėjas gyrė jų šeimininkai, o renginyje dalyvavusios Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė Rigilda Banienė ir „Žemaitijos pienui“ Žaliavos pirkimo vadybininkė Karolina Gečaitė įteikė joms padėkos raštus ir atminimo dovanas.

(Iš kairės) Lina Vaičiškienė, Lina Snegiriovienė ir Odeta Kuizinienė.

Magija®

Magija - pripažintas Europoje
purios varškės sūrelio skonis!

84,5%
VARŠKĖS
masė sudaro net 84,5 %

**PURIOS VARŠKĖS
TECHNOLOGIJA**
varškė sūreliams gaminama
pagal pažangiausią patentuotą
technologiją

KAKAVINIS GLAISTAS
gaminamas iš kruopščiai
atrinktos kakavos rūšies

**ŠOKOLADINIAI
SŪRELIAI**
vieninteliai su tikro
šokolado gabaliukais

BE MAISTO PRIEDŲ
nenaudojami tirštikliai,
stabilizatoriai ir konservantai

Stebuklingo skonio akimirka!

NAUJIENA

Ekologiškas jogurtas „Dobilas“ su citrinomis ir imbieru — tikras skonių, vitaminų, kokybės ir energijos pliūpsnis

Pikantiškas imbiasas, geltonskruostės citrinos ir natūralus ekologiškas jogurtas tarsi stebuklingas burtažodis nuveja vis labiau rudenėjančių dienų darganas. Šis derinys — tai ne tik geros savijautos šaltinis, bet ir tikrų tikriausia skonių bei energijos bomba. Juo gera mėgautis pusryčiaujant, radus laisvą minutę tarp darbų ar panorėjus ko nors dangiškai lengvo, švelniai saldaus ir tuo pačiu sušildančio. Vos šaukštas jogurto sugrąžins jėgas, nuspalvins mintis bei privers patikėti gyvenimo laime.

Skonio burtai

Atnaujintoje ekologiškų pieno produktų grupėje „Dobilas“ — tikras skonių, vitaminų, kokybės ir energijos pliūpsnis, nes „Žemaitijos pieno“ technologai natūralų jogurtą praturtino vaisinių priedu, kurio sudėtyje yra citrinų bei imbiero. Naujame ekologiško jogurto „Dobilas“ indelyje — ne tik unikalus skonių receptorių pamaloninantis derinys. Jame nėra jokių maistinių priedų, žymimų raiščių, genetškai modifikuotų organizmų, krakmolo bei želatinos. Kreminė konsistencija pasiekama, pridėdant žmogaus organizmo lengvai įsisavinamų ypač aukštos kokybės pieno baltymų bei gerųjų bakterijų.

Šis gardus maistingas jogurtas su visais jame slypinčiais vitaminais, mineralais ir puikiais skoniais tiks bei patiks visai šeimai: pasimėgauti mėgstančiai ir aktyviai gyvenančiai jaunajai kartai, tarp nesibaigiančių darbų įsisukusiems tėvams ir, žinoma, sveika-

ta besirūpinantiems seneliams.

Paragavus šio jogurto, kūną užlieja lengvumas. Maloni citrinos rūgštelė ir sodrus imbiero aitrumas, regis, užpildo visą kūną, aplanko neregėtas polėkis. Užplūdusi energija ragina džiaugtis gyvenimu, bendrauti ir įgyvendinti slapčiausius norus. Nejučiomis mintyse dėliojasi neįtikėčiausi scenarijai: žvarbiose rudens balose nerūpestingai besitaškantys vaikai ar riedlente virtuosiškai manevruojantis senolis... Skamba neįtikėtina?...

Trys viename

Pasauliui žinomos sveikatinančios imbiero, citrinos ar natūralaus jogurto savybės, o jų derinys tik papildoma ir sustiprina vienas kito teigiamą poveikį. Imbiasas su citrina nuo seno vartoti tiek kulinarijoje kaip prieskonis, tiek ir liaudies medicinoje — kaip gydomoji, imunitetą stiprinanti priemonė.

Pasak senosios Tibeto medicinos,

imbieras priskiriamas prie karštųjų medžiagų, kurios sušildo, stimuliuoja kraujotaką ir pagreitina medžiagų apykaitą, taip pat turi kitų gydomųjų savybių. Ajurvedos išminčiai teigė, kad gabalėlis imbiero šaknies „įžiebs ugnį kūne“. Citrina sutinkama beveik kiekvienos šeimoms namuose — ar tai būtų vaistinė dalis kovai su pirmaisiais peršalimo simptomais ir energijos stygiu, ar nepamainomas virtuvės ingredientas, pagerinantis patiekalo skonį, išvaizdą ir aromata. Stiprios antibakterinės, antivirusinės ir imuninės sistemos stiprinančios savybės prisideda prie jaunatviškos energijos bei puikios savijautos recepto. Be to, „skonių katalizatoriumi“ žaismingai vadinama citrina padeda išryškinti kitų produktų skonines savybes. Ji sušvelnina aitrumą ir atskleidžia subtilią saldumo pusę, todėl su imbieru — idealiai tinkantis derinys.

Na, ir, žinoma... natūralumu užburiantis aksominis tirštus ekologiškas jogurtas, kurio švelniai rūgštus skonis slepia maistingas bei žmogaus organizmui itin naudingas medžiagas.

Jogurtas — vertingas baltymų šaltinis. Būtent baltymai reikalingi kūno energijai ir raumenų masei išsaugoti, o kartu su jame esančiu kalciumu būtini palaikant normalią kaulų būklę.

Nuolat rūpinantis savimi ir mėgau-

jantis gardžiu jogurtu bei jame slypinčiomis naudingomis medžiagomis, jokie iššūkiai nebus baisūs. Ar tai būtų žvarbus rudens oras, ar ak-

tyvi fizinė veikla, ar spontaniškas nuotykis su anūkės riedlente — visa tai įveiksite su pasimėgavimu.

<http://www.zpienas.lt/dobilas/receptai>

Įdomu žinoti...

* Imbiasas žavi ne tik dėl puikių medicininių rekomendacijų, bet ir dėl maloniai aitraus skonio. Imbiasas puikiai atskleidžia visų sudedamųjų dalių subtilybes, leidžia pajusti darnią visumą ir kiekvieną akcentą atskirai.

* Šaukštas jogurto su citrina ir imbieru pagardins vaisių salotas, košes ar dar čirskančius keptus obuolius, pakeis įprastą grietinę ar uogienę valgant blynelius. Derės prie dar karšto medaus ar kavos biskvito, minkštųjų belgiškų vaflių. Ruošiant kepinus, į teslą įmaišytas jogurtas suteiks nepakartojamo prieskonio, aksominio purumo bei minkštumo, ypač tiks ruošiant įvairiausius keksiukus.

Naujo skonio ekologiškas jogurtas „Dobilas“ — be krakmolo ir želatinos. Kreminė konsistencija pasiekama, pridėdant aukštos kokybės ekologiškų pieno baltymų.

Imbiero, citrinos bei natūralaus jogurto derinys papildo ir sustiprina vienas kito teigiamą poveikį.

Antibiotikai piene

Antibiotikų būna karvių, gydomų antibiotikais arba šeri-amų pašarais (kombinuotaisiais, skirtais penimiems gyvu-liams, premiksais) su antibiotikų priedais, piene, arba jų pridedama į pieną, norint sumažinti bakterinį pieno už-terštumą. Su pienu išsiskiria karvei į raumenis, tešmenį ar gimdą išvirkšti arba sušerti antibiotikai, kurie atsparūs aukštai temperatūrai ir pasterizuojant neinaktyvuojami.

Dr. Danguolė Urbšienė

Gyvininkystės žinynas, LSMU
Gyvininkystės institutas
Šaltinis www.pienoukis.lt

Antibiotikai stabdo pieno bak-terinius procesus, todėl toks pie-nas netinka rauginiems pieno pro-duktams ir sūriams gaminti, tiriant gaunami netikslūs bakteriologinio tyrimo (reduktazės) rezultatai. Be to, pakinta nuolat su maisto pro-duktais antibiotikų gaunančių žmonių virškinimo trakto norma-lios mikrofloros rūšinė sudėtis (dis-bakteriozė), atsiranda antibioti-kams atsparių bakterijų, kurių pas-kuai neveikia antibiotikų prepara-tai, taip pat žmogaus organizmas pasidaro alergiškas antibiotikams.

Pieno pramonės įmonėse super-kamas pienas yra tiriamas dėl an-tibiotikų.

Antibiotikų vartojimo instrukcijo-se būna nurodyta, kiek laiko po jų išvirkštimo antibiotikai išsiski-ria su pienu. Toks pienas žmonių maistui nevartojamas (žiūrėti lentelę). Apie tai turi būti informuo-tas gyvulio savininkas.

Išlauka (karencijos laikas) yra nustatyta ne tik antibakteriniams vaistams, bet taip pat daugumai antiparazitinių, hormoninių vaistų, vitaminams A, D ir kitiems.

Kad būtų išvengta ekonominių nuostolių, ūkininkai, prieš pradėdami gydyti sergantį gyvulį, ve-terinarijos gydytojo ar vaistininco turėtų pasiklausti, kokia yra to ar kito vaisto išlauka pienui. Tik įver-tinus ekonomines pasekmes, ga-

lima imtis gydyti. Reikia užsirašy-ti, kokios buvo atliktos procedū-ros, vartoti vaistai. Gydytas gy-vulys turi būti paženklintas arba ties jo stovėjimo vieta pakabina-ma lentelė, kurioje būtų pažymė-ta gydymo pradžia ir pabaiga ar data, nuo kurios to gyvulio pro-dukcija bus tinkama maistui. Rei-kia perspėti ir pagalbinius darbi-ninkus, kad gydyto gyvulio pro-dukcija nebūtų sumaišyta su svei-kujų. Kol nepasibaigusi išlauka, būtina išsaugoti veterinarijos gy-dytojo išrašytą receptą.

Pienas, turintis antibiotikų, neturi būti maišomas su sveikų karvių pienu. Jis turi būti išmelžiamas į atskirą indą ir virintas gali būti nau-dojamas gyvulių prieauglio mai-tinimui. Pieno pasterizavimas bei virimas tik nežymiai inaktyvuoja antibiotikus.

Inhibitorinių medžiagų nustaty-mui piene yra naudojama visa eilė komercinių testų: Delvotest P, Del-votest SP, Delvotest MCS, BR-Test, Valio T101, Charm, SNAP, Delvo-X-PRESS® BL-II, Penzym testas, Betastar ir kt. Minėti testai skiriasi vienas nuo kito jautrumu. Delvo-test testai labiau jautrūs beta-lak-lamininių antibiotikų nustatymui, Va-lio T101 testas dešimt kartų jaut-resnis už Delvo ir LPT testus.

Laikas (išlauka), kuriam praėjus po karvių gydymo antibiotikais bei kitais preparatais, pienas tinka žmonėms.

Preparatai	Vartojimo būdas	
	į raumenis	į tešmenį
Penicilinas	24 val.	2 paros
Tetraciklinas	12 val.	
Oksitetraciklinas	12 val.	5 paros
Neomicinas	12 val.	
Ekmonovocilinas	24 val.	
Bicilinas-3	36	
Streptomicinas	48	5 paros
Eritromicinas		1 para
Monomicinas	24	7 paros
Ekmonovocilinas-1	4 paros	
Kompleksiniai preparatai:		
mastisanas A		5 paros
mastisanas B		3-4 paros
mastisanas E		5-6 paros
masticidas		5 paros
mastraerozoli		1,5 paros
difurolis A, B		2 paros
penersinas		1,5-2 paros

Patarimai norintiems turėti gausesnę bei produktyvesnę karvių bandą

Norint, kad pieno ūkis duotų norimos naudos, o jo savinin-kas būtų pajėgus išlikti ir konkuruoti žemės ūkio rinkoje, labai daug dėmesio būtina skirti bandos reprodukcijai. Labai svarbu teisingai suprasti ir įvertinti veiksnius, turin-čius didžiausią įtaką reprodukcijos efektyvumo gerinimui.

Rita Samalionienė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Radviliškio rajono biuro gyvininkystės specialistė

Priežastys, sukeliančios karvių reprodukcijos problemas

Po sparnuota fraze: „be repro-dukcijos — nebus produkcijos“ sly-pi prasminga išvada — bandos reprodukcijos proceso valdymas — viena svarbiausių bendros pie-no ūkio vadybos dalių. Geri kar-vių bandos reprodukcijos rodikliai nulemia aukštą bandos produkty-vumo lygį.

Sunku būtų surasti ūkį, kuriame nebuvo susidurta su bandos ar individualių karvių reprodukcijos problemomis. Tačiau jas laiku nus-tačius ir pradėjus spręsti, rezulta-tai pagerėja. Kadangi daugelio bandų produktyvumas gana aukš-tas, tai apsunkina reprodukcijos problemų sprendimą, nes aukšto produktyvumo karvių organizmas jautriai reaguoja į šėrimo klaidas, netinkamas laikymo sąlygas ir pan.

Geras rezultatas, vertinant karvės reprodukciją, būtų, jei pavyktų pa-siekti, kad ji veršiuotųsi kas 12-13 mėnesių. Jeigu gyvulys išskirtinai produktyvus (laktacijos primilžis 9000 kg ir daugiau), toleruotinas ir ilgesnis intervalas — iki 16 mėn., kadangi didėjant primilžiui, didė-ja karvės mitybiniai poreikiai, ku-riuos vis sudėtingiau patenkinti.

Norint, kad karvė apsiveršiuotų kartą per metus, ji turi būti apvai-sinta per 80-90 dienų po apsiver-šiamo, tačiau nepatartina karvių sėklinti pirmąjį mėnesį po apsiver-šiamo. Šiuo laikotarpiu karvės or-ganizme natūraliai susidaro ener-gijos trūkumas, todėl išsikreipia ir jos reprodukcinė fiziologija. Jei po atvedimo stengiamasi kuo anksčiau sėklinti, patiriama daugiau

nuostolių negu laukiant, kol kar-vės organizmas gebės visaverčiai funkcionuoti ir apsivaisinti. Repro-dukcijos sėkmę lemia daugelis ūki-ninkams gerai žinomų ir supranta-mų dalykų. Tai ir rujos nustatymo klaidos — karvė neapsėklinta ru-jos metu, rujojanti karvė sėklinta netinkamu laiku — sėklinama per anksti arba per vėlai. Neatsakin-gai stebima bei užsirašoma infor-macija apie karvių reprodukciją, sėklinimo technologijos klaidos bei sėklinamos karvės sveikata (gimdos uždegimas, hormoninės sistemos sutrikimas, ankstyva ge-malo žūtis ar pan.).

Mokslininkai, tiriantys reproduk-cijos problemas karvių bandose, teigia, kad šiuolaikinių veislių kar-vėms būdingi neryškūs rujos po-žymiai. Pastebima, kad nuo 10 iki 40 proc. karvių apskritai neturi ru-jos požymių. Manoma, kad tai ir aukšto karvių produktyvumo, ir ta kryptimi nevykdomos selekcijos (atrankos) pasekmė.

Karvės rujoja kas 18-24 paras. Daugumai tokių karvių kraujingos išskyros pasirodo 2-3 dieną po buvusios rujos. Pastebėjus išsky-ras, reikia pasižymėti datą ir laukti ateinančios rujos. Šiuo atveju, tik turint užrašus ir kruopščiai juos nuolatos papildant galima spręsti šią problemą.

Rujos nustatymo ypatumai ganiavos metu

Vasarą, kai karvės ganomos ganyklose, normaliai rujojančių kar-vių rujų nustatymas stebėjimo bū-du yra pakankamai patikimas. Tik reikia nepatingėti savo bandas ap-žiūrėti anksti ryte ir vakare, nes daž-niausiai karvės rujoja nuo 7 val. va-karo iki 7 val. ryto. O jei karvių ban-da apžiūrima ir vidurdienį, tai tikrai yra galimybė laiku pastebėti iki 80 procentų rujojančių karvių.

Vienas iš rujos požymių — suma-žėjusi pieno produkcija. Nustaty-

ta, kad ruja žymiai mažina vyresnių karvių produktyvumą, kiek mažiau į tai reaguoja pirmavėsės. Rujojanti karvė ar telyčia dažnai būna nera-mi, daugiau juda, trypia užpakali-nėmis kojomis, gulasi ir keliasi, daž-niau šlapinasi, kilnoja uodegą, sie-kia laižyti šalia stovinčias karves ar-ba šokinėja ant kitų karvių. Tačiau pastarasis požymis gali ir suklaidinti, taip gali elgtis ir nerujojančios karvės. Tikresni rujos požymiai, kai karvė ramiai stovi, kitai ant jos šo-kant.

Vasarą susiduriama dar su viena problema — aplinkos temperatūros svyravimas. Reikia paminėti, kad ru-jų pasireiškimui itin neigiamą įtaką daro aukšta aplinkos temperatūra. Karščio stresas karves ištinka, kai temperatūra pakyla aukščiau +30°C. Tokio streso metu gyvulio organizme išsiskiria hormonas — adrenalinas, kuris slopina organiz-mo lytinių hormonų pusiausvyrą. Tokiu atveju karvė arba visai neru-joja, arba ruja būna nežymi, arba — surujoja, bet neapsivaisina. Rep-rodukcijos sėkmę lemia ir teisingas gyvulių šėrimas. Jei netinkamas šė-rimas pieno kiekiui atsiliepia tuoj pat, nes primilžis staiga sumažėja, tai reprodukcijos problemos prasi-deda gerokai vėliau ir jų tikrai neiš-vengsime, jei neįvertinsime neigia-mo šėrimo klaidų poveikio repro-dukcijai.

Raciono ypatumai, susiję su karvių reprodukcija, ganykliniu laikotarpiu

Kalbant apie karvių mitybos ypa-tumus, šėrimo specialistai dažniau-siai linkę juos grupuoti pagal svar-bą. Kaip pagrindinius mitybos nor-mų rodiklius išskiria — pašarų sau-sšias medžiagas ir energiją, iš-reikštą apykaitos energijos (AE) arba neto energijos laktacijai (NEL) vienetais — MJ. Labai svarbūs gal-vijų mitybos normų rodikliai yra žali baltymai, žali riebalai, žalia ląste-liena, krakmolai ir cukrus. Trečioji mitybos normų rodiklių grupė — makroelementai Ca, P, S, Na ir Cl bei mikroelementai Cu, Co, I ir kt. Ketvirtąją mitybos normų rodiklių grupę sudaro vitaminai D, E ir vi-

tamino A provitaminas — karoti-nas.

Dėl nesubalansuoto šėrimo kar-vės blogiau apsivaisina, dažnes-nis embrioninis mirtingumas. Ne-pakankamai šeriant, vyksta dege-neraciniai ir funkciniai pakitimai, su-keliantys nevaisingumą. Neigiamas energetinis balansas dviejų mėne-sių laikotarpiu po apsiveršiamo sukelia kiaušidžių funkcijos sutri-kimus, dėl kurių gali įvykti gimdos atrofiniai pakitimai — tai itin dažna produktyvių karvių problema. Vė-lesniame laktacijos tarpsnyje atsi-randanti problema — per didelis energijos kiekis, gaunamas su pa-šarais, kai stengiamasi gauti mak-simalius primilžius, neatsižvelgiant į gyvulio genetines galimybes. Dėl šios priežasties sumažėja vidaus sekrecijos liaukų veikla. Jei racio-nuose apykaitinės energijos per-teklius būna ilgesnį laiką, gimda bei kiaušidės perauga riebaliniu audiniu, taip pat sutrinka hormo-nų balansas.

Karvių reprodukcinių funkcijų sut-rikimas išsivysto, kai gyvulio orga-nizmui trūksta baltymų. Kai trūksta virškinamųjų proteinų būna nepa-kankamai ryškiai išreikšta ruja, nei-vyksta ovuliacija, sutrinka embrio-no vystymasis. Jei vis tik pavyksta apseklinti karvę, gimsta silpnas ver-šelis, sumažėja pačios karvės pro-duktivumas. Antra medalio pusė — baltyminių medžiagų perteklius racione. Tai irgi gali tapti bergždu-mo priežastimi. Tokio šėrimo racio-no pasekmė — lytinių ciklų nerit-mingumas, dažnai kiaušialąstė neo-vuliuoja, todėl ir sėklinimai būna daugkartiniai ir nesėkmingi, formuo-jasi kiaušidžių cistos. Reprodukcijai svarbu pakankamas karvės or-ganizmo aprūpinimas vitaminais A, E, D, makroelementais (kalciu, fos-foru, natriu, kaliu), mikroelementais (jodu, variu, manganu, cinku, ko-baltu). Riebaluose tirpstančių (A, E, D) vitaminų trūkumas lemia vėluo-jančias rujas po apsiveršiamo, gimdos gleivinės liaukų išsigimimą ir pan.

Vitaminas A palaiko normalią gleivinių fiziologinę būklę. Esant šios medžiagos trūkumui gleivinės suražėja, gimdos gleivinės liaukos

gali išsigimti, be to gali sutrikti ir mineralinių medžiagų apykaita. Vi-taminas A karvių organizme ga-nykliniu laikotarpiu susidaro iš žo-liniuose pašaruose esančio beta-karotino.

Kai trūksta vitamino E, sutrinka hipofizio, gaminančio folikulus sti-muliuojantį hormoną, veikla, todėl spermatozoidams sumažėja gali-mybė apvaisinti kiaušialąstę. Vita-minas E karvių organizme nesin-tetinamas, todėl vienintelis jo šal-tinis — pašarai. Kai jo trūksta, sut-rinka karvių ruja, lytinių organų veikla, jos blogiau apsivaisina, žū-va daugiau embrionų. Daug vita-mino E yra jaunoje žolėje.

Jei trūksta vitamino D, organiz-me neįsisavinamas kalcis, o viena iš karvių bergždumo priežasčių — fosforo ir kalcio apykaitos sutriki-mai organizme. Šio vitamino pa-kankamas kiekis karvių organizme susidaro ganykliniu laikotarpiu, kai netrūksta saulėtų dienų.

Makroelementai ir mikroelemen-tai taip pat labai svarbūs galvių fiziologinėms, tuo pačiu ir repro-dukcinėms funkcijoms palaikyti. Kiek organizmas pasisavina mine-ralinių medžiagų labai priklauso nuo daugelio veiksnių: gyvulio amžiaus, pašaro rūšies ir pan. Pvz., magnio iš šieno karvės organiz-mas pasisavina 25 proc., o iš jau-nos žolės pavasarį — tik 10 proc. ar net mažiau, o tai gali sukelti ga-nyklinę tetaniją. Tarp mikroele-mentų, kaip ir makroelementų, yra tam tikras ryšys. Pavyzdžiui, kalis susijęs su natriu ir magniu. Kai kalio pašare daugėja (jauna žolė), rei-kia daugiau natrio bei magnio, to-dėl ganykliniu laikotarpiu reikia pa-sirinkti tam periodui skirtus mine-ralinius priedus su padidintu mag-nio, natrio kiekiu.

Laikotarpis, kai karvės ganosi lauke, labai teigiamai veikia jų or-ganizmą, ir, be abejo, reproduk-cines funkcijas. Šviežia žalia žolė — ne tik pigiausias ir maistingiausias galvių pašaras ganykliniu lai-kotarpiu. Žolės savyje sukaupia beveik visų, gyvuliams reikalingų medžiagų, todėl ganyklose laiko-mos karvės — ir produktyvesnės, ir sveikesnės.

Iš Lietuvos pienininkystės istorijos

Karvute žaloji...

Esame įpratę sakyti ir manyti, kad Lietuva žemės ūkio kraštas. Tačiau ką iš tiesų žinome apie Lietuvoje auginamus ir augančius augalus, gyvulius ir laukinius gyvūnus. Ką ir kaip augino prieš šimtą, du šimtus metų? Galvijai Lietuvos peizažą puošė nuo senų laikų.

Jurgita Ivinskienė

Pirmosios žinios — iš kryžiuočių žygių aprašymų

Auginamų galvijų, karvių skaičius visada svyravo: pasiturintys laikė daugiau, kiti mažiau. Dar prisimename XX a. aštuntą dešimtmetį, kai ganyklos buvo pilnos, šienaujami visi pakraščiai, o pas-kui galvijų ėmė mažėti, vis daugiau atsirado nešienaujamų ir neganomų plotų.

Dabar suformuotos bandos, tačiau pavienių pieninių galvijų vis mažėja. Vis daugiau pieno primelžiama moderniuose ūkiuose auginamose bandose. Turėjo praeiti nemažai laiko, kol pieninių galvijų auginimas tapo verslu.

Kaimas — visada buvo gyvas organizmas. Jis keitėsi, nyko, atradęs kitas formas kėlėsi. Inovacijos ir naujos technologijos į mūsų kraštą ir anksčiau dažniausiai ateidavo iš Europos. Dvaras turėjo galimybes matyti Europą, parsivežti naujų ūkininkavimo idėjų, kurias taikė savo dvaruose, tačiau nuo dvaro neatsiejami ir valstiečiai. Vienaip ar kitaip naujovės paveikdavo ir jų gyvenimus.

Pirmosios rašytinės žinios apie laikomus galvijus mus pasiekia iš kryžiuočių žygių aprašymų. XIV a. pradžioje kryžiuočių žygius aprašinėjęs Vygandas Marburgietis tarp išgabento grobio mini arklius, jaučius ir karves. Kronikininkas nedaug ūkinių detalių pateikia, tačiau karo žygių gausa rodo, kad Lietuvos žemėse buvo ką plėšti. Nuo kryžiuočių plėšimų labiausiai kentėjo Žemaitija. Tačiau daug daugiau žinių apie ūkinį gyvenimą yra iš vėlesnių laikų.

Dvylos karvės

Išlikusiuose seniausiuose dokumentuose, dvarų inventoriuose, testamentuose, skolų raštuose, minimi galvijai, jų bandos, pastatai, įvairiausi ūkiniai įrankiai bei rakandai. XVI a. Lietuvoje buvo laikomi patys įvairiausi galvijai. Jau tada buvo atrenkami geriausi žirgai, formuojami veislynai. Žemės ūkio darbams naudojo jaučius, laikė karvių, avių, ožkų bandas.

Konstantino Jablonskio 1936 m. išleistoje knygoje „XVI amžiaus Lietuvos inventoriuose“ dvarų, valstiečių turto aprašymuose jau randame žinių apie laikomas melžiamas karves. Karvių skaičius labai skirtingas: valstiečiai laikė po vieną, dvi karves. Kai kuriuose dvareliuose laikomų gyvulių skaičius nedaug tesiskyrė nuo turtingesniųjų valstiečių. Tokiuose dvareliuose galėjo būti pora karvučių, tačiau didesniuose dvaruose laikė jau iki dešimties ar net daugiau. Jeigu karvės reikėjo maistui, tai avys — dar ir apren-gdavo. 1589 m. gruodžio mėnesį surašytame Telšių valsčiaus Luobos ir Gaurelių dvarų inventoriuose rašoma, kad Luobos dvare melžiamų karvių laikoma 11, o Gaurės — 5. Aunuvėnų ir Dubinių dvarų valdomų Jono Rudomino Dubianskio 1600 m. inventoriuose taip pat nurodomos melžiamos karvės, o Dubinių dvare laikoma netgi „Krowa holandarska“.

Galima tik spėti, kad kalbama ne apie vietinį galviją.

Apie Lietuvoje laikomas karves rašoma ir kitame leidinyje „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kasdienis gyvenimas“: 1586 m. Upytėje gyvenusios bajorės Sofijos Geduškienės skunde nurodomas jos turtas: du namie auginti dvyli jaučiai ir dvi namie augintos dvylos karvės bei kt.

Lietuvių kalbos žodynas aiškina, kad dvylos — tamsiai rausvas galvijai. Rausvos spalvos galvijus šiandien mes vadiname žalais. Žodį žalas žodynas aiškina taip pat: tamsiai rausvas. Namie augintas — galime suprasti, kad jos neatvežtos, ne pirktos, o savo „prisau-gintos“, kaip kadais žmonės sakydavo. Šiandien tarp senųjų lietuviškų karvių veislių yra ir žalos, ir šviesiai pilkos, kai kurių žmonių vadinamos dvyloomis.

Kiek vėlesniuose XVII a. vyskupo dvaro valdų išsamiuose aprašymuose nurodomas Žemaičių vyskupo ūkinis turtas. Raštininkai surašė konkrečiai viename ar kitame vyskupo dvare laikytus gyvulius, įvairius rakandus. Jau šituose dokumentuose fiksuojama, kad vyskupo dvare buvo laikoma karvių banda. 1667 m. vyskupo pievose ganėsi 68 galvijai, iš jų 18 melžiamų karvių. Kiek pieno duodavo šios karvės, kokia jų veislė, spalva ir kokius produktus gamin-davo vyskupo dvare, galima tik spėlioti.

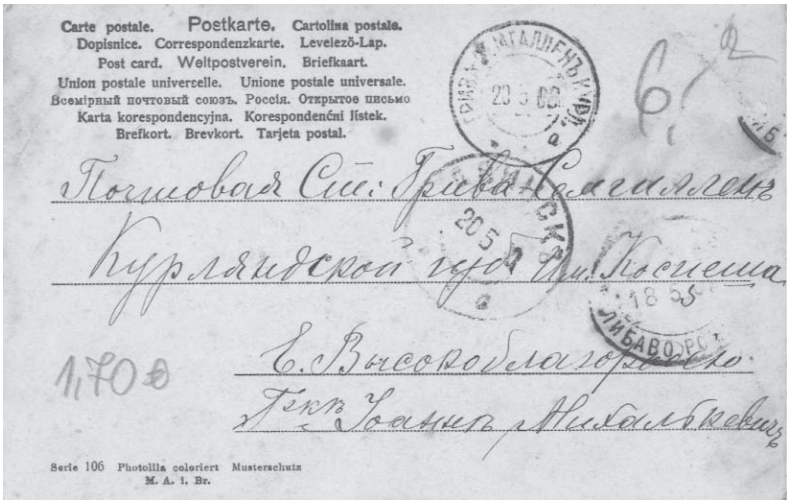
Liepinės, kubilėliai, kibirėliai

Skelbiamuose dokumentuose minimi ir kiti buityje naudoti ver-tingesni daiktai. Minimi ir pieno indai: melžtuvės, kibirai, kubilaičiai, liepinės. Iš liepos išskobti indai medui, sviestui, taukams, sulai. Tokia liepinė atstojo ir kiekio matą. Liepinės aukštis nuo 25 iki 90 cm, dugno skersmuo 18-47 cm, viršaus skersmuo 16-37 cm.

Kiek XVI, XVII, XVIII a. karvės galėjo duoti pieno? Galima bandyti spėlioti sugretinus kai kuriuos duomenis: 1589 m. Telšių valsčiaus Luobės dvare buvo 11 melžiamų karvių ir tarp inventoriaus minimi 11 kubilėlių pienui, Gaurės dvare — melžiamos karvės 5, ir ūkyje yra 4 kubilaičiai pienui. Tradiciniai lietuviški kubilai buvo nuo 70 iki 130 cm aukščio. Kokio dydžio viename ar kitame dvare buvo naudojami kubilaičiai, lieka tik spėlioti. Greičiausiai buvo įvairių dydžių, kuriuos naudojo pienui. Juk ir anksčiau ne visą vasarą karvės duodavo vienodai pieno.

Mediniai dirbiniai buvo labiau įprasti nei kitokie, tačiau turtingesnieji turėjo įvairesnių indų. Pienui traukinti galėjo būti naudojami ir variniai puodai, sviestui sūdyti — įvairaus dydžio mediniai kubilėliai, bačkutės. Sūrius džiovindavo krepsiuose su dangčiais.

Įdomu ir tai, kad Žarėnų dvare sūriai jau daryti ir XVI a. Šias žinias pateikia aprašytas Žarėnų dvaro inventorių, kur išvardinti dvaro pastatai, gyvuliai, iš jų 6 melžiamos karvės ir nurodomi pieno produktai: sviesto trys akmenys ir

1908 metų atvirukas su karvių banda.

40 didelių kampuotų prizminių ir bei du (y wegliastych syrzy) sūriai.

Margininkų sviestas

Žvelgiant į XVIII a., labai įdomi situacija Salantų dvare. Dvaro raštininkas išsamiai aprašė šio dvaro ūkinį gyvenimą: darbus, įrankius, nurodytos pinigų sumos, darbininkų vardai. Tarp ponios Onos Vainienės įvairiausių ūkinių rakandų minimos pusstatinės, kubilukai sūriams sūdyti. Vietinis kubilius 1772 m. O.Vainienei padarė 15 alksninių kubilukų pienui. Kubilius darė ir šiam dvare naudojamas melžtuvės bei kibirus. Tarp įvairių kitų rykų yra ir metalinis skardinis kiaurasamtis pienui nugraibyti. Salantų dvare karvės buvo laikomos ne tik, kad aprūpintų dvarą pieno produktais, bet dalį pagamintų pieno produktų dvarininkė parduodavo. Pieno produktais buvo maitinama ne tik šeima ir namiškiei, bet ir atvykę dirbti meistrai. 1786 m. dvaro finansinėje ataskaitoje prie pajamų nurodomos pajamos už parduotus 35 kubilukus Margininkų sviesto, 21 kapą ir 9 sūrius, rūgpienį. Pieno produktais iš šio dvaro buvo prekiaujama ir vėliau: 1779 m. Liepojoje O.Vainienės žmonės pardavė iš Salantų dvarui priklausiusių Margininkų 11 ketvirtinių sviesto. Šis sviestas taip ir buvo vadinamas Margininkų. Sviestui sūdyti naudota Liuburgio druska, kurią dvaras pirkdavo toje pačioje Liepojoje.

Kad Lietuvosurguose prekiauta pieno produktais, randame žinių ir prie turgaus rinkliavų. XVII a. pab. Vilniuje prekiauta sviestu. 1647 m. Vilniaus mieste tarp prekybininkų minimi 11 sūrių pardavėjų.

XVIII a. pab. 1780 m. Žagarėje paskelbtoje rinkliavų instrukcijoje nurodomi mokesčiai ir už parduodamus pieno produktus: nuo liepinės sviesto reikėjo mokėti 24 grašius, o nuo kapos (60 viene-

tų) sūrių — 10 grašių.

Prekyba pieno produktais nebuvo populiari, tačiau vietinėje rinkoje jų galėjai rasti. Taigi XVII – XVIII a. jau prekiauta pieno produktais. XIX a. gyvenimas aprašytas plačiai, išlikę dvarų dokumentai leidžia geriau suvokti Lietuvos ūkinio gyvenimo raidą.

XIX a. pirmos pusės apibendrinančius duomenis pateikia apie gyvenimą Žemaitijoje rašęs Vladimiras Gadonas „Statystyka...“. Prie Nemuno netoli Raseinių, anot V. Gado-no, ganėsi galvijai labai panašūs į tuos, kurie ganosi Holšteino apylinkėse ar Prūsijoje. Telšių paviete galvijų mažiau ir jie panašūs į škotiskus, dalis galvijų panašūs į kalnų Škotijos galvijus — be ragų. Avys Žemaitijoje auginamos visuose pavietuose: vilna šiurkšti, visuose pavietuose skirtingų spalvų: Raseinių paviete — baltos, Šiaulių — juodos, o Telšių — pilkos.

XIX a. vid. kitas Gadonų giminės atstovas Mykolas Gadonas aprašinėdamas Žemaitiją teigia, kad galvijų į užsienį niekas neparduoda, o viena melžiama karvė, gerai ganama ir žiemą socialiai šeriama, per sviestą ir sūrius gali atnešti nuo keturių iki penkių sidabrinių.

Naudota literatūra:

1. „Istorijos archyvas XVI amžiaus Lietuvos inventoriai“, surinko K.Jablonskis, Kaunas, 1936;
2. „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“, Vilnius, 1993;
3. „Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės kasdienis gyvenimas“, Vilnius, Dailės akademijos leidykla, 2001;
4. Vailkevičiūtė V., „Lenkų-lietuvių kalbų žodynas“, Vilnius, Mokslas, 1979;
5. www.epaveldas.lt;
6. „Naujoji Prūsijos kronika“, V.Marburgietis, Vilnius, 1999;
7. „Tarybų Lietuvos enciklopedija“, 2 tomas, Vilnius, 1986;
8. Gadonas V., „Statystyka xięstwa żmudzkiego“, 1839, (rankraštis, lenkų k.);
9. Gadon M., „Opisanie powiatu Telszowskiego w gubernii Kowieńskiej w dawném xięstwie żmujdzkiem poyżenego“, Wilno, 1846 (rankraštis, lenkų k.).

Skelbimai

Parduoda

Technika
Grūdų valomąją (kaina 550 Lt/159,29 Eur). Tel. 8~671 36135.

Mėšlo kratytuvą, du priekabos 2PTS-13 kėbulus, grūdų traiškytuvą. Tel. 8~614 61269.

Vikšrinį buldozerį T 130 M (1986 m.), ratinį ekskavatorių ZEPPELIN ZM 214 (1989 m., 13,8 t), savivartę automašiną IVECO (su manipulatoriumi, 1989 m., 96 kw), ratinį ekskavatorių LIEBHERR (14 tonų). Tel. 8~670 39788.

Nebrangiai traktorius K 700 ir K 701 su frontaliniais kaušais. Tel. 8~655 75541.

Naują gamyklinį agregatą pašariniams šakniavaisiams, lapams, žolei smulkinti (trifazis, galima pakeisti į vienfazį). Kaina 750 Lt/217,22 Eur. Tel. (8~448) 68809.

Dvivagę lenkišką bulvių kasamąją (kaina 2000 Lt/579,24 Eur), diskinę žoliapjovę (kaina 1800 Lt/521,32 Eur). Tel. 8~616 83445.

Grūdų sėjamąją (4 m pločio), ritininį presą CLAAS-44, traktorių DEUTZ- FAHR DX-110, žolės pjau-namąją (3,2 m pločio). Tel. 8~616 96734.

Gerą traktorių T-40 AM, dviejų korpusų plūgą ir kultivatorių. Tel. 8~683 46211.

Gyvulius

13 metų darbinę kumelę (kaina 2100 Lt/608,2 Eur). Tel.: (8~448) 79137; 8~625 39139.

Grynaveislius Lietuvos juodgalvių ėriukus (9 mėnesių), avis mišrūnes, avienos skerdieną, melžiamas ožkas. Tel.: 8~616 24533; 8~698 39519.

7 metų stiprų stambų arklį, avis. Tel.: 8~604 06283; 8~600 40876.

Lietuvos juodgalvių veislės ėriavėdžių bandą ir pašarus (banda veislinė, sukergtą, kontroliuojama, yra kilmės pažymėjimai, mokamos dvejų išmokos, ūkis ekologinis). Tel. 8~699 32846.

Dvi veršingas telyčias (juodmargę-pieninę ir mėsinę), rugius, didelės bulves. Tel. 8~616 35861.

Kergiamas telyčias. Kaina sutartinė. Tel. 8~622 16223.

7 veršių karvę. Tel. 8~616 14583.

8 metų gerą darbinį arklį. Tel. 8~688 01260.

7 metų ramią darbinę kumelę (su dokumentais, kaina 3000 Lt/868,86 Eur). Tel. 8~606 25780.

Kitas prekes

Žeminius kvietrugius „Grenado“ (fasuoti po 50 kg). Tel.: 8~687 68040; 8~614 95072.

Vasarinčius kviečius. Tel. 8~627 60865.

1,6 t cisterną su ratais vandeniui vežti. Tel. 8~614 38535.

Naminių broilerių ir mėsinių kalakutų skerdieną. Tel. 8~618 44028.

Paslaugos

Baltina fermas. Tel. 8~657 90942.

30-ojo gimtadienio proga:

Paulių Šarkevičių — inžinierių mechaniką;
Vilmą Krasnovą — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

35-ojo gimtadienio proga:

Aušrą Petrokaitienę — gamybos darbininkę;
Aureliją Rauktienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Mindaugą Bartkų — elektriką automatiką (UAB „BMVK“);
Gediminą Lukošį — gamybos darbininką (UAB „BMVK“).

40-ojo gimtadienio proga:

Vitaliją Petrėnienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

„Čia Market“).

45-ojo gimtadienio proga:

Artūrą Gudžiūną — produkcijos atrinkėją;
Steponą Ašmontą — vairuotoją laborantą;
Dangutę Šidlauskienę — laborantę kontrolierę;
Valerij Muzyką — šaltkalvį operatorių (AB „Klaipėdos pienas“).

50-ojo gimtadienio proga:

Raimundą Vaičiulį — vairuotoją ekspeditorių;
Romualdą Burbą — gamybos darbininką (UAB „BMVK“);
Vilią Bladžinauskaitę — laborantę (UAB „NTL“).

55-ojo gimtadienio proga:

Danę Butrimienę — pieno surinkėją;
Edmundą Pranckų — saugaus eismo ir priešgaisrinės saugos inžinierių;
Birutę Siliūnienę — pieno surinkėją;
Genovaitę Budrikienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Vidutę Lileikienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

60-ojo gimtadienio proga:

Edmundą Gražinską — pieno surinkėją;
Romusą Jarulaitį — eksporto vadovą Rytų šalių rinkoms;
Reginą Švedienę — gamybos meistrę (ABF „Šilutės

Rambynas“);

Ireną Anglickienę — laborantę (UAB „NTL“).

65-ojo gimtadienio proga:

Ireną Šemetienę — pieno surinkėją.

30 metų darbo sukakties proga:

Kazimierą Vičių — elektriką;
Audronių Venckų — meistrą.

25 metų darbo sukakties proga:

Petrą Pašilį — katilinės mašinistą.

20 metų darbo sukakties proga:

Aldoną Servienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

15 metų darbo sukakties proga:

Danutę Budžienę — pieno surinkėją;
Birutę Siliūnienę — pieno surinkėją.

10 metų darbo sukakties proga:

Ireną Gedvilienę — gamybos darbininkę;
Algį Augėną — vairuotoją laborantą;
Rimą Latužienę — gamybos darbininkę;
Marytę Pocienę — dispečerę techninę kontrolierę (ABF „Šilutės Rambynas“);
Vitą Augutienę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“);
Darutę Baranauskaitę — pardavėją kasininkę (UAB „Čia Market“).

Rugsėjo 1-ąją vaikus pamalonino „Čia“ prekybininkai

Kitamet sukaks 10 metų, kai UAB „Čia Market“ prekybos tinklo parduotuvė „Čia“, esanti Dariaus ir Girėno gatvėje, vaikams Mokslo ir žinių dieną pateikia malonių staigmenų.

Vaikai smagiai leido laiką prie prekybos tinklo „Čia Market“ parduotuvių ir šiame. Nuo „Čia“ lyderių Dariaus ir Girėno gatvėje stengėsi neatsilikti ir Žemaitės gatvėje įsikūrę prekybininkai. Vaikai žaidė įvairius žaidimus, piešė ant asfalto.

Moksleiviai džiaugsmingai šurmuliavo ir prie kitų „Čia“ parduotuvių, įsikūrusių Vilniaus bei Lygumų gatvėse, taip pat Rainiuose ir Tryškiuose.

Panašios šventės surengtos daugelyje šalies prekybos tinklo „Čia Market“ parduotuvių.

Vaikai pamaloninti saldžiomis ir kitokiomis dovanėlėmis. Visi išsiskirtė laimingi, šypsodamiesi, o prekybininkai tikisi, kad nuoširdi draugystė, prasidėjusi Mokslo ir žinių dieną, tęsis visus mokslo metus.

Vardan moksleivių sveikatos ir gerovės, prekybininkai pasiryžę propaguoti sveikus ir visaverčius produktus. Pasitiekiamos ir kepyklėlės. Vaikai patenkinti, kad gali pasistiprinti karštais sumuštiniais, picomis, atsigerti arbatos.

Vardan moksleivių sveikatos ir gerovės, prekybininkai pasiryžę propaguoti sveikus ir visaverčius produktus. Pasitiekiamos ir kepyklėlės. Vaikai patenkinti, kad gali pasistiprinti karštais sumuštiniais, picomis, atsigerti arbatos.

Vaikai pamaloninti saldžiomis dovanėlėmis.

Tauragėje, Juozo Tumo Vaižganto gatvėje.

Tryškiuose, Telšių rajone.

Telšiuose, Žemaitės gatvėje.

Telšiuose, Dariaus ir Girėno gatvėje.

Leidžia: Lietuvos pieno ūkių asociacija.
 Luokės g. 73, LT-87140 Telšiai.
 Tel.: 8-444-22391, faksas 8-444-69210.
 El.paštas: LPUA.info@gmail.com

Redakcinė kolegija: Rigilda Baniienė;
 Irena Baltrušaitienė;
 Jolanta Bitinienė; Rimantas Banevičius;
 Mindaugas Čėjauskas.

Spausdino Šiauliy „Titnago“ spaustuvė.
 2 sp. l. Leidžiamas
 nuo 1995-09-23, kartą per mėnesį.
Tiražas 3000 egz.

Dar daugiau naujienų
 ir elektroninė parduotuvė
www.dziugashouse.lt

Rašykite! Skambinkite!

Norintys pirkti ar parduoti galvijus, žemės ūkio techniką, kitas su ūkininkavimu susijusias prekes, galite kreiptis telefonais 8–684 78390, 8–610 08187; rašyti el.p.: dackeviciene@gmail.com, lpuu.info@gmail.com

ISSN 1648-777X

Draugaukime:
Legendinis sūris DŽUGAS